

Indstilling Cavling 2022

Socialdemokratiet fik det til at lyde så let, da partiet gjorde det til et af valgkampens største løfter i 2019: Flygtninge skulle sendes retur til et land langt borte. Det var ægte humanisme, måtte man forstå.

Men i praksis har manøvreren vist sig både politisk svær og juridisk kringlet. Det bliver man forvisset om, hvis man har læst Anders Redders vedholdende dækning af regeringens forsøg på at eksekvere ideen om de såkaldte modtagecentre.

Gennem hele forløbet fra valgløfte til nu en politisk hovedpine for en kommende regering har han fulgt sagen tættere end nogen anden journalist i Danmark. Med sin insisterende interesse har han skabt stor opmærksomhed om den vigtige sag.

Anders Redder har afdækket regeringens ellers mørkelagte dialog med en række lande om centrene. Før Anders Redders journalistik havde intet medie i Danmark beskrevet dialogen med Rwanda, men netop som følge af hans dækning har sagen fået stor gennemslagskraft i de fleste medier og på Christiansborg.

Han var også den første til at afdække, hvordan Ukraine, Etiopien, Tunesien og Egypten var lande, som regeringen havde drøftelser med.

Samfundsjournalistikken har ofte den svaghed, at den belyser konsekvenser af beslutninger, der allerede er truffet. Men Anders Redder har med opsøgende politisk journalistik og undersøgende metode formået at dække sagen, før lovgrundlag og vedtagelse var på plads. Det betyder, at regeringen er blevet mødt med kritiske spørgsmål og politiske krav langt tidligere i forløbet, end det ellers ville have været tilfældet.

Dækningen har givet os indblik i komplekset på mange forskellige niveauer. Simple grafikker har forklaret læserne, hvad der egentlig er grundtanken i modellen bag et udrejsecentret. Gjort spørgsmålet tilgængeligt for mange, selvom de fleste måske ellers ikke umiddelbart ville forstå sig på asylovgivningens finere nuancer. Hans journalistik har også taget os med helt ind bag de diplomatiske bestræbelser på at virkeliggøre aftalen med Rwanda og dag for dag udfordret beslutningsprocessen med nøgtern oplysning og kritiske spørgsmål.

Vi får også et grundigt billede af, hvilket land Rwanda er, og hvad landets strategiske interesser i en aftale er. Og i hvordan coronavacciner pludselig blev en del af den store forhandling om flygtningene. Vi får en forklaring på, hvad et lignende koncept i Storbritannien kan få af betydning for Danmarks bestræbelser, og myndighedernes logik er blevet modbevist ved afsløringen af, at systemet ikke nødvendigvis vil være mere effektivt end det nuværende.

Med grundigt kildearbejde, systematisk brug af aktindsigt og stærk formidling har Anders Redder blotlagt et forløb, der ellers ikke havde været tilgængeligt for offentligheden. Og med debatskabende artikler har han bidraget til, at vi i har haft en langt grundigere samfundsdebat om emnet, end det ellers havde været tilfældet. Det så vi blandt andet, da danske biskopper gik ind i diskussionen og advarede om menneskesynet bag modtagecentre.

Som konsekvens af Anders Redders afsløringer og konstante søgen efter svar også hos regeringens støttepartier og oppositionen, blev Rwanda-modellen et centralt tema i folketingsvalgkampen 2022. Også i den periode har Anders Redder afdækket interne regeringsdokumenter, der viser, at regeringen trods den varme omtale udadtil er blevet advaret om de alvorlige udfordringer ved samarbejdet med landet.

Dækningen har givet danskerne og Folketinget mulighed for at forholde sig til den centrale sag på et langt mere oplyst grundlag.

Derfor indstilles Anders Redder til årets Cavling-pris for sin dagsordenssættende, debatskabende, nyhedsdrevne og undersøgende dækning af et principielt menneskeretligt emne, der både har relevans for de flygtninge, der er omdrejningspunktet. Men også for Danmarks og andre landes lovgivning i det hele taget.

Store dele af journalistikken i denne sag rækker langt udover det forgangne Cavling-år. Forhåbentlig trækker det ikke ned, men derimod op i vurderingen.

Hilsen Marchen Neel Gjertsen, chefredaktør Jyllands-Posten og Nikolaj Rytgaard, politisk redaktør Jyllands-Posten